LINDÉNS KUSTBEVAKNING

FRÅN MOLLÖSUND HELA VÄGEN TILL SMÖGEN

För ett par år sedan gjorde vi en resa längs den norra delen av Bohuskusten. Nu har vi även besökt den södra delen och startar i Mollösund och går upp till Smögen. Längs vägen stannar vi till på Käringön, Gullholmen och Grundsund. Gamla fiskehamnar som har en intressant historia, som idag är perfekta gästhamnar med all tänkbar service för fritidsbåtar.

Text & foto: Lars H Lindén Hamnskisser: Skagerrak Forlag AS Karta: Emelie Sidesiö

Infarten till en av kustens äldsta hamnar är trång. Inne i hamnbassängen finns ett 100-tal gästplatser.

På Mollön, mitt emot hamninfarten, finns fortfarande de gamla ställningarna där man torkade långan som sedan såldes som julfisk.

Mollösund – lutfiskens hemvist

INFARTEN TILL EN av Sveriges äldsta fiskehamnar är smal och trafikerad sommartid, men inne i den stora bassängen finns 100-talet väl skyddade gästplatser. Den här gamla hamnen med anor från 1500-talet ligger på Orusts sydvästsida. Den har inte bara varit hemmahamn för fiskefartyg utan även en plats där man beredde fisk inför julen. Inte minst långan som torkades på stora ställningar ute på Mollön.

Vid början av 1900-talet fanns som mest 1 000 invånare i Mollösund, som därmed var ett av landets största fiskelägen. Den som vill få lite mer koll på Mollösunds fiskehistoria bör besöka Museisjöboden nere i hamnen.

Gästhamnen har flera restaurang-er som till exempel Movitz Magasin och Mollösunds Wärdshus och ett populärt glasscafé. Missa inte heller Katteviks barnvänliga badplats, ett inhägnat område med bl. a. simskola.

FAKTA MOLLÖSUND
Sjökort: 932:2. **Hamndjup:** 3–4 meter. **Gästplatser:** 100 st i västra och norr delen av innerhamnen. **Service:** Bränsle på båda sidor vid infarten till hamnen. Servicebyggnad med bland annat duschar och tvättmaskin. Sugtömning av toatankar. Hotell, restaurang-er, livsmedel, skeppshandel, fiskaffär mm.

Den gamla fiskehamnen har numera ett begränsat antal gästplatser innanför sjöräddningsstationen. Övriga platser ligger vid pontonbryggor väster om hamnen.

FAKTA KÄRINGÖN
Sjökort: 932:2. **Hamndjup:** cirka 4 m. **Gästplatser:** Ca 125 st vid pontonbryggor, utanför innerhamnen. Vissa platser kan även finnas i innerhamnen. **Service:** Servicebyggnad med bland annat duschar och tvättmaskin. Sugtömning av toatankar. Livsmedel, fiskaffär, flera restauranger, vandrarhem och hotell. Färja till fastlandet.

Käringön – prästens paradis

REDAN I SLUTET av 1500-talet fick Käringön sin första fasta befolkning. Under 1700-talets stora sillperioder växte befolkningen och så även inkomsterna, på gott och ont.

Brännvinet flödade och först när den berömda pastor Simson kom till ön i mitten på 1800-talet och mer eller mindre förbjöd supandet blev det lite lugnare. Ett minne från denna tid är den gamla och ståndsmässiga prästgården som Simson lät bygga och som numera är servering sommartid. Öns namn kommer förmodligen från ordet "käring", som är ett äldre namn för sjömärke.

Käringön är mycket populär sommartid, inte minst bland gästande båtar. Den gamla hamnen är i första hand avsedd för trafikbåtar och en stor sjöräddningsstation. Över hundratalet gästplatser finns numera i den nya hamnen vid betongbryggor.

En rundvandring på ön rekommenderas, ty varje hus på ön bär sin egen karaktär och berättelse som levt vidare genom seklen. Flera restauranger finns på ön. Den mest välkända är Petersons Krog som bara den är värt ett besök på Käringön.

Lilla Gullholmen till höger är en av Sveriges mest tättbefolkade platser. I bakgrunden skymtar den berömda fyren vid Islandsberg.

Gullholmen – tättbefolkad ”kronoholme”

BARA NAMNET GÖR att man blir nyfiken på denna gästhamn som ligger på norra Härmanö, väster om Orust.

Samhällets ena del ligger på Härmanö som idag är ett av Bohusläns största naturreservat. Den andra delen ligger på en liten ö som anses vara Sveriges mest tättbefolkade och mycket speciell med sina små gränder mellan alla gamla fiskarstugor och sjöbodar.

Fram till 1999 var Gullholmen en så kallad kronoholme. Det innebar att marken ägdes av staten och var fri att bygga på, vilket resulterade i den täta bebyggelse som idag kännetecknar ön. Skepparhuset från 1893 ger dig möjlighet att kliva in i en annan tidsepok. I den välbevarade Stenstugan finns gamla möbler och husgeråd från samma period. Passa även på att besöka Gullholmens konstmuseum och ta del av tidstypiska, färgstarka målningar över ön.

Gästhamnsplatserna ligger på Härmanö längs en lång pontonbrygga bakom turbåten.

FAKTA GULLHOLMEN

Sjökort: 933:1 och 9321:1 med special. **Hamndjup:** 1,5–4 m. Gästplatser: Ca 50 st längs den långa pontonbryggan söder om färjeläget. **Service:** Servicebyggnad med bland annat duschar och tvättmaskin. Sugtömning av toatankar. Livsmedel, fiskaffär, dusch, restaurang, hotell. Turbåt till fastlandet.

Det berömda fyrhuset Islandsberg norr om Gullholmen. En fruktad passage vid hård vind när vågorna studsar mot den 35 m höga klippan som även sträcker sig 30 m lodrätt ner under vattenytan.

Väljer man den södra infarten till Grundsund följer man denna vackra kanal mellan Skaftölandet och Ösö. Men då får båten inte vara högre än 3 m.

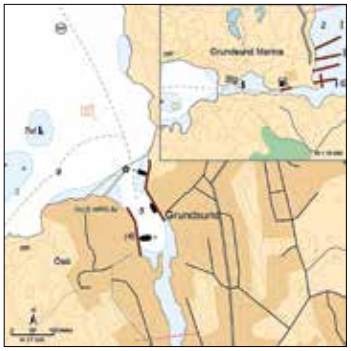

FAKTA GRUNDSUND
Sjökort: 933:1. **Hamndjup:** 2,5–3,5 meter. **Gästplatser:** Ca 50 st i den norra delen vid den västra och östra kajen. **Service:** Restaurangerna Pelles Rökeri och Smultron & Tång. Livsmedel, fiskaffär, kafé och servicebyggnad. Bränsle och varv vid Grundsunds Marina i den södra delen av kanalen.

Grundsund – Saltöns hemmahamn

FÖR MÅNGA ÄR Grundsund kanske mest känd som en av inspelningsplatserna för den populära TV-serien Saltön. Den som var först med att sätta detta vackra skärgårdssamhälle på kartan var vår boxningsvärldsmästare Ingemar Johansson. Här hade han sina moderna fisketrålare och den hette självklart "Ingo".

Grundsund ligger på Skaftölandets sydvästsida, på var sida om en kanal som grävdes under första världskriget för att få en skyddad hamn till dåtidens skutor och fiskebåtar. Men dess historia går tillbaka ända till den stora sillfiskeperioden som startade under 1700-talet och ända fram till mitten av 1950-talet har Grundsund i första hand varit ett fiskesamhälle med konservindustri och regnklädestillverkning.

Numera har fritidsbåtarna tagit över och till gästhamnarna finns två infarter. Har båten en höjd på högst 3 m rekommenderar vi den södra, ty då får man en mycket vacker resa rakt igenom detta unika skärgårdssamhälle.

FAKTA SMÖGEN
Sjökort: 933:3 och 933:4 med special. **Hamndjup:** 5–9 m. **Gästplatser:** I första hand längs Smögenbryggan och vissa längs Klevens norra kaj. **Service:** All tänkbar service med livsmedel, restauranger, hotell mm. Bränsle och systembolag finns i grannorten Kungshamn som också har all övrig service.

Det är en intensiv trafik varje sommar till och från Smögens berömda gästhamn. I bakgrunden en del av den 600 m långa träbryggan med mängder av butiker och matställen.

Smögen – räkans "huvudstad"

SMÖGEN LIGGER LÄNGST ut på Sotenäset och blev känd för den stora allmänheten redan i början på 1900-talet som badort. Idag är det den 600 m långa träbryggan med alla sina sommarbutiker som är mest populär, inte minst hos alla gästande fritidsbåtar.

Det vindskyddade läget mellan huvudön och Kleven på motstående sidan, var i många år en perfekt djuphamn för västkustens räktrålare. Än idag landar mycket skaldjur i Smögen och bakom ortens fiskauktion kan man köpa dagsfärska räkor och havskräftor.
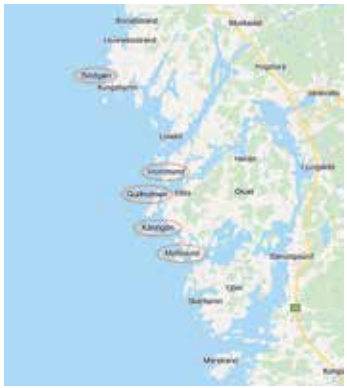
De flesta gästplatserna ligger längs Smögenbryggan och kan förbokas. Kvällarna i juli kan bli ganska livliga längs bryggan, så vill man få en god nattsömn så rekommenderar vi en plats in mot Smyghålet i väster. En utflykt till Hållö fyr i söder rekommenderas, den är Bohusläns äldsta. Här kan man ankra i den stora Marmorbassängen på öns västra sida och bada i kristallklart vatten. Hållö är naturreservat med mängder av speciella fågelarter och växter.